

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3311/2017. (XI. 24.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság 1.Bpk.32.804/2016/2. számú végzése és a Fővárosi Törvényszék 31.Bpkf.12.891/2016/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó (dr. Csontos Endre) saját nevében eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján – az elsőfokú bíróság útján – alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Pesti Központi Kerületi Bíróság 1.Bpk.32.804/2016/2. számú végzése és a Fővárosi Törvényszék 31.Bpkf.12.891/2016/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei és az indítványban foglaltak az alábbiak szerint foglalhatók össze.
 - [3] 2.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben az indítványozó rágalmozás vétsége miatt tett feljelentést, mert álláspontja szerint az ellene garázdaság vétsége miatt folyamatban lévő büntetőügyben a tanú szándékosan hamis és valótlan tényeket állított, mellyel becsületét sértette.
 - [4] Az elsőfokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság végzésében az eljárást bűncselekmény hiányában megszüntette. A végzés indokolásában a bíróság kétséget kizáróan megállapította, hogy valamennyi vizsgált kijelentés a tanúvallomással érintett garázdaság vétsége miatti büntetőeljárással szoros összefüggésben állt. Az elsőfokú végzés szerint a kijelentések egyike sem volt sértegető, gyalázkodó jellegű, tehát öncélú, és kizárólag a gyanúsított által az elkövetéskor tanúsított magatartásra, valamint arra vonatkoztak, hogy ez a szemtanúknak milyen érzéseket keltett. A bíróság álláspontja alapján azzal, hogy a feljelentett tanúként elmondta az általa személyesen érzékelt dolgokat, állampolgári kötelességének tett eleget, tehát a becsületcsorbításra alkalmas tényállásai vonatkozásában a jogellenesség kizárt.
 - [5] A végzés ellen az indítványozó mint feljelentő fellebbezést terjesztett elő. A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék megállapította, hogy az elsőfokú bíróság indokai helytállóak, ezért a végzést helyben hagyta.
 - [6] 2.2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában és annak kiegészítésében fenntartotta azt – a büntetőeljárás folyamán is képviselt – álláspontját, hogy a terhelt a korábbi tanúvallomásában tett állításai valótlanok voltak, tehát a jogellenesség hiányát alaptalanul állapította meg a bíróság. Az indítványozó sérelmezi, hogy az első- és másodfokú bíróság nem vette figyelembe erre vonatkozó bizonyítékait, így a tényállást anélkül állapították meg, hogy a feljelentett állításainak valóságtartalmát feltárták volna.
 - [7] A panaszos mindezek alapján az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jog és a VI. cikk (1) bekezdésében foglalt jó hírnév védelméhez való jog sérelmét jelölte meg alapjogi sérelemként.
- [8] 3. Az alkotmányjogi panasz az alábbiak miatt nem befogadható.
 - [9] 3.1. A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy a határidőben előterjesztett alkotmányjogi panasz érintettől és a benyújtásra jogosulttól, azaz a büntetőeljárást kezdeményező feljelentőtől származik [Abtv. 51. § (1) bekezdés].
- [10] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt követelményeknek eleget tesz. Az indítvány megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §). Megjelöli a konkrét

bírósági végzéseket és kifejezett kérelmet fogalmaz meg azok megsemmisítésére, valamint megjelöli az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [II. cikk, VI. cikk (1) bekezdés].

- [11] 3.2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának az Abtv. 29–31. §-aiban rögzített további feltételeit.
- [12] Az Abtv. 27. § a) pontja értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti.
- [13] Az eljárás során az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette, panaszindítványa az első- és a másodfokú, jogerős bírói döntés ellen irányul [Abtv. 27. § b) pont].
- [14] Az Alkotmánybíróság vizsgálta azt is, hogy a támadott bírói határozat az ügy érdemében hozott döntésnek vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek tekinthető-e. Az Alkotmánybíróság több határozatában rögzítette, hogy alkotmányjogi panasz keretében csak az ügyek érdemében hozott végső döntések és a bírósági eljárást befejező egyéb döntések vizsgálhatók. Alkotmányjogi panasz tárgya lehet a büntetőeljárásban hozott döntések közül az Abtv. 27. § első és második fordulata alapján valamennyi ügydöntő határozat, így az ítélet és az ügydöntő végzés is [legutóbb pl. 3057/2017. (III. 20.) AB végzés [7], korábban: 3040/2015. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [30], 3002/2014. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [20]–[21]]. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján rögzíti, hogy jelen ügyben a büntetőeljárást megszüntető végzés érdemi határozatnak tekinthető, így az indítvány ennek a feltételnek is megfelel.
- [15] 3.3. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [16] Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltétele, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30], illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]]. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [17] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt rámutat, hogy – következetes gyakorlatának megfelelően – a jogszabályokat a bíróságok értelmezik, és az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek, a cselekmény jogellenességének vagy a jogellenesség hiányának a megállapítása, továbbá a valóságbizonyítás elrendelése vagy mellőzése olyan szakjogi kérdések, amelyekre az Alkotmánybíróság felülvizsgálata nem terjedhet ki. Az Alkotmánybíróság jogköre ugyanis nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan – vélt vagy valós – jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, amely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható [pl. 3147/2016. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [23], 3352/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]].
- [18] 3.4. A bíróságok döntése azon a következetes és több évtizedes bírói gyakorlaton alapul, amely szerint a rágalmazás nem valósul meg, ha a sérelmezett becsületsértő kijelentést egy peres eljárásban, az ügy tárgyával, az abban érintett személlyel összefüggésben az ügy tisztázása érdekében teszik. Jelen ügyben az indítványozó nem vitatja ennek a bírói gyakorlatnak az alkotmányosságát, kizárólag azt kifogásolja, hogy a terhelt szerinte valótlán és becsületsértő tényeket állított.
- [19] Az indítványozó alkotmányossági problémaként azt fogalmazta meg, hogy a bíróság az általa relevánsnak tartott bizonyítékokat figyelembe nem véve állapította meg a tényállást, amelynek következtében az indítványozó által tévesnek tartott jogi következtetés (jogellenesség hiánya) alapján szüntette meg az eljárást.
- [20] Az Alkotmánybíróság tehát rögzíti, hogy az alkotmányjogi panaszban kifejtett aggályok valójában a bíróságok által megállapított tényállást vitatják, a bírói döntések irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt, szakjogi felülbírálatára irányulnak, amelyre az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel.
- [21] 4. Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jelen ügyben nem merült fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, így az alkot-

mányjogi panasz az Abtv. 29. §-ban foglaltaknak nem felelt meg. Az Alkotmánybíróság ezért az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján, az 56. § (3) bekezdésére figyelemmel, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontjára tekintettel az alkotmányjogi panasz befogadását visszautasította.

Budapest, 2017. november 14.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/842/2017.

